
SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

Schooljaar 2018/2022

groenewald

schooljaar 2018 - 2022

BRIN nummer 20KA
Definitief 2019, Stein

Inhoudsopgave

1. <i>Inleiding</i>	<i>pag. 3</i>
2. <i>Algemeen</i>	<i>pag. 4</i>
3. <i>Kwaliteitskaders Passend Onderwijs Groenewald</i>	<i>pag. 5</i>
3.1 <i>Inleidend</i>	<i>pag. 5</i>
3.2 <i>Kader scheppende voorwaarden</i>	<i>pag. 7</i>
3.2.a <i>Het gebouw</i>	<i>pag. 7</i>
3.2.b <i>Aangemeld vanuit het Basisonderwijs</i>	<i>pag. 7</i>
3.2.c <i>Aangemeld vanuit het Voortgezet Onderwijs elders</i>	<i>pag. 8</i>
3.2.d <i>Groepssamenstelling en docententeams</i>	<i>pag. 8</i>
3.2.e <i>Ontwikkelingen en scholing</i>	<i>pag. 9</i>
3.2.f <i>Belang van communicatie</i>	<i>pag. 9</i>
4. <i>Interne en externe ondersteuningsstructuur</i>	<i>pag. 10</i>
4.1 <i>Interne ondersteuning</i>	<i>pag. 10</i>
4.2 <i>Externe ondersteuning</i>	<i>pag. 12</i>
4.3 <i>OPT</i>	<i>pag. 13</i>
5. <i>Specifieke Ondersteuningsprocessen</i>	<i>pag. 15</i>
<i>Bijlage 1: Basisondersteuning en extra ondersteuning</i>	<i>pag. 16</i>
<i>Bijlage 2: Specifieke ondersteuningsprocessen</i>	<i>pag. 19</i>
<i>Bijlage 3: Aandachtspunten; ambities</i>	<i>pag. 27</i>
<i>Bijlage 4: Begrippenlijst</i>	<i>pag. 28</i>
<i>Bijlage 5: Afkortingen</i>	<i>pag. 30</i>

1. Inleiding

Vier jaar na de invoering van Passend Onderwijs en het in werking treden van het eerste schoolondersteuningsprofiel (SOP), is het tijd om de balans op te maken en het SOP daar waar nodig aan te vullen en aan te passen.

Het aantal leerlingen dat in de afgelopen vier jaar een extra ondersteuningsbehoefte had is gegroeid ten opzichte van de periode voor de invoering van Passend Onderwijs. Een groei die lag in de lijn der verwachtingen en waarop we als school hebben ingespeeld door het opzetten van de coachvoorziening, die nu een wezenlijk, onmisbaar onderdeel is van onze ondersteuningsstructuur.

De basis van onze ondersteuningsstructuur is verbreed, geworteld in de organisatie en gegroeid. Desondanks blijft het zaak dat we kritisch blijven kijken naar de ontwikkeling en aandachtspunten van deze ondersteuningsstructuur.

Wijzigingen, aandachtspunten en ambities ten aanzien van de ondersteuningsstructuur op Groenewald, zijn opgenomen in het document dat voor u ligt.

Er zal jaarlijks geëvalueerd worden of het document nog up-to-date is.

Juli 2019

2. Algemeen

DATUM INVULLING

NAAM VAN HET BEVOEGD GEZAG	Limburgs Voortgezet Onderwijs.
BESTUURSNUMMER	41391
NAAM VAN DE SCHOOL	Groenewald, Stein
SOORT AFDELING/STROOM	VMBO, HAVO, Atheneum, Gymnasium
BRINNUMMER	20KA
NUMMER SWV	3104
NAAM WSNS - SWV	Westelijke Mijnstreek

ADRES	Kinskystraat 15
POSTCODE	6171 LX
PLAATS	Stein
TELEFOONNUMMER	046-4332820
MAILADRES	m.merkies@stichtinglvo.nl

NAAM SCHOOLLEIDER	Mevr. drs. E. Janssen
NAAM ZORGCOÖRDINATOR	Dhr. M. Merkies

Schooljaar	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
AANTAL LEERLINGEN – 1 OKTOBER	-				

4

VASTGESTELD (G)MR	-
VASTGESTELD BEVOEGD GEZAG	-

Dit document is geaccordeerd door:

Naam: _____

Handtekening bevoegd gezag: _____

3. KWALITEITSKADERS PASSEND ONDERWIJS GROENEWALD

3.1 INLEIDEND

In de regio de Westelijke Mijnstreek van Zuid-Limburg werken vier scholen voor Voortgezet Onderwijs nauw samen in het Samenwerkingsverband “Westelijke Mijnstreek”; kortom SWV-WM. Sinds de invoering van Passend Onderwijs zijn bij dit SWV ook scholen voor speciaal onderwijs aangesloten en is de samenwerking met het primair onderwijs nog hechter geworden.

Het uitgangspunt van het SWV is de leerling, niet gelabeld en/of geïndiceerd, op maat voorzien van het juiste onderwijs-/ondersteuningsaanbod, waarbij talentontwikkeling aan de basis staat en interventies eerder preventief dan curatief van aard zijn. De daarmee gepaard gaande doelstelling is een dekkend en kwalitatief hoogstaand sluitend netwerk van onderwijs en een ondersteuningsstructuur op maat voor elke leerling. Er is daarmee binnen het SWV een passende plek en een doorgaande schoolloopbaan voor iedere leerling. Leidend uitgangspunt is: *zo licht mogelijk, zo snel mogelijk, zo thuisnabij mogelijk en van goede kwaliteit.*

Onderwijsinstellingen geven, mede middels een SOP, hun grenzen van extra ondersteuning aan. Het SWV draagt zorg voor de plaatsing van elke leerling met extra ondersteuning in een zo ideaal mogelijke (=passende) onderwijssetting. Hiervoor kan ook gebruik gemaakt worden van bovenschoolse voorzieningen, speciaal onderwijs binnen de regio en soms onderwijssettings buiten de regio.

Het Ondersteuningsplan dat vier jaar geleden als grondlegger voor alle scholen binnen het SWV gold, is na actualisering voor de komende vier jaar, nog steeds het startpunt van waaruit Passend Onderwijs binnen het SWV gestalte krijgt. Kenmerkend in deze is nog onverminderd de centrale aandacht voor het pedagogisch-didactisch niveau van alle scholen. Competente docenten (wet Bio) en een hoge kwaliteit van de ondersteuningsstructuur zijn van cruciaal belang om elke leerling op het juiste moment passende ondersteuning te bieden.

Voor een school als onderwijsinstelling betekent dit dat veel aandacht gaat naar de corebusiness op de werkvloer: de klas, de lessituatie. En ook naar de scholing van de teams, van elke docent; een continue lerende organisatie.

Groenewald streeft daarbij, al jaren, naar een leergemeenschap te zijn die een afspiegeling is van de maatschappij, waarbij kinderen, met al hun verschillende talenten, samenkomen onder één dak. Onder dat ene dak kunnen zij zich ontwikkelen tot steeds meer zelfstandige mensen die weet hebben van hun talenten en mogelijkheden. Daarbij richt Groenewald haar aandacht op de sterke kanten van de leerling, die, indien er sprake is van extra ondersteuning, juist compenserend werken in de ontwikkeling van elk individu.

De niveaus van ondersteuning kunnen weergegeven worden als te vinden is in het schema van de volgende pagina:

Gezondheidsbevoordering en preventie, een veilige en gezonde ontwikkel-, leer- en werkomgeving voor leerlingen en een veilig pedagogisch en didactisch klimaat.

Niveau 1

Op schoolniveau signalering, preventie en ondersteuning, expertise bij mentor

Mentor is de spil. Signaleren (gedrags-, leer-, gezondheidsproblemen), registreren en interveniëren. Sociale vaardigheden en gezond gedrag stimuleren.

Mentor (teamleider en Zoco op de achtergrond)

Niveau 2

Op schoolniveau ondersteuning in de klas, expertise bij mentor en team.

Mentor en vakdocenten (team). Kennisdeling en gezamenlijke afspraken m.b.t. de leerling (OPP).

Mentor en vakdocenten (teamleider en Zoco betrokken)

Niveau 3

Op schoolniveau. Expertise bij ZoCo, OPT, ITV.

Onder leiding van zorgcoördinator inzet OPT medewerkers: AB, SMW, JGZ, RBL en advies en onderzoek door ODC. Tevens inzet van maatwerktrajecten of interne tussenvoorziening (ITV)

Zorgcoördinator, zorgteam, coachvoorziening en teamleider

Niveau 4

Inzet extra externe ondersteuning, expertise bij ODC en externe partners of Rebound 3.0

Aanmelding Plaatsingscommissie Passend Onderwijs (PCPO) of Plaatsingscommissie Leerlingen (PCL)

Onder leiding van zorgcoördinator bespreking met ketenpartners; inzet ketenpartners (OPP)

Zorgcoördinator, PCPO, ketenpartners Rebound

Niveau 5

Plaatsing VSO

Plaatsing alleen met Toelaatbaarheidsverklaring VSO

Zorgcoördinator, VSO

3.2. KADER SCHEPPENDE VOORWAARDEN

3.2.a het gebouw

De organisatie Groenewald beheert een schoolgebouw waarbinnen regulier onderwijs kan plaatsvinden. Gangen en lokalen zijn in het algemeen breed genoeg. Enkele plaatsen in het gebouw kennen een versmalling waarin de stroom van leerlingen vertraagt. Bij een ontruimingsoefening blijkt in het algemeen dat iedereen snel het gebouw rustig heeft verlaten, via alle noodroutes.

Ook het buitenterrein nodigt uit om buiten te pauzeren. Het vak Lichamelijke Oefening praktiseert in ruime sporthallen die aanpalend van de school gelegen zijn, evenals sportvelden die achter het schoolgebouw gelegen zijn.

Alles is overzichtelijk en wordt continue bemand door zowel onderwijzend- als onderwijsondersteunend personeel. De inzet van het personeel voor en na de lessen, maar zeker ook tijdens de pauzes, biedt een vertrouwde en veilige omgeving voor de leerlingen. Er zijn weinig typische praktijklokalen, zodat de meeste lokalen multi-inzetbaar zijn. Wel kent het gebouw concentraties van lokalen van aan elkaar gerelateerde vakken. En we streven naar een aantal lokalen met een vaste bemensing, zodat docenten het een eigenheid kunnen geven en tevens er zo een rijkere leeromgeving kan ontstaan.

3.2.b aangemeld vanuit het Basisonderwijs

Groenewald hecht veel waarde aan persoonlijke contacten. Zo ook bij de overgang van primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs speelt persoonlijk contact een essentiële rol; twee PO-contactpersonen zijn regelmatig op bezoek bij de basisscholen van de regio. Elke potentiële brugklasleerling wordt besproken met de verantwoordelijke docent(en) van groep 8. Nadat een kandidaat is aangemeld beslist de toelatingscommissie over de toelaatbaarheid. Deze commissie beslist op basis van het onderwijskundig rapport vanuit de basisschool (LVS, Cito e.d.), de overdracht en de adviezen van deze basisscholen. Het schooladvies van de basisschool is bindend.

Meegenomen wordt de informatie van de ouder(s). Tijdens dit traject kan informatie ingewonnen worden bij de zorgcoördinator en/of overgegaan worden tot extra onderzoek bij het Onderwijs-Diensten-Centrum (=ODC) of een andere externe instantie. De plaatsing van een leerling geschiedt altijd in een gemengde brugklas (dakpanstructuur) die het beste bij de leerling past. Groenewald onderscheidt hierbij:

- Kaderberoeps- & Basisberoepsgerichte Leerweg Brugklas, kortom een KB-klas,
- Theoretische- & Kaderberoepsgerichte Leerweg Brugklas, kortom een TK-klas,
- Havo & Theoretische Leerweg Brugklas, kortom een HT-klas,
- Atheneum & Havo Brugklas, kortom een AH-klas en
- Gymnasium & Atheneum Brugklas, kortom een GA-klas.

Groenewald streeft naar een determinatie die voornamelijk in de brugklas plaatsvindt, maar een vervolg kent in klas 2 en zelfs nog beperkt in klas 3. Hierbij moet opgemerkt worden dat een aantal leerlingen het Vmbo na klas 2 verlaat, daar Groenewald in de Kader- & Basisberoepsgerichte Leerweg slechts één afdelingsvak voor de bovenbouw kent, te weten Verzorging (c.q. de sector Zorg & Welzijn).

Is er sprake van benodigde extra ondersteuning die Groenewald in eerste instantie kan bieden, dan wordt een ontwikkelingsperspectief plan (O.P.P.) opgesteld. Hierbij zijn minimaal drie partijen betrokken: ouder(s) én leerling, de basisschool en Groenewald. Het O.P.P. bevat een handelingsgedeelte waarin duidelijke afspraken en verwachtingen worden geformuleerd voor alle betrokkenen. Dit handelingsgedeelte wordt in de praktijk uitgevoerd door betrokkenen en regelmatig geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Het handelingsgedeelte omvat altijd de volgende onderdelen:

- Wat is de ondersteuningsbehoefte van de leerling?
- Welke doelen worden er gesteld (zowel korte- als lange termijn)?
- Welke extra ondersteuning wordt geboden?
- Welke evaluatie-momenten zijn ingebouwd?

Te allen tijde blijven ouder(s)&kind én Groenewald samen eigenaars van het O.P.P. en wordt van alle partijen een positieve én actieve houding verwacht. Vanuit Groenewald zijn zowel mentor, teamleider als zorgcoördinator een spil in dit traject.

Groenewald kiest bij deze aanpak als centrale visie: besteed aandacht en werk aan het versterken van de sterke kanten van een kind, die zo compenserend werken ten opzichten van de beperking, werk aan strategieën voor het kind die een schoolloopbaan succesvol maken, samen met andere kinderen in een reguliere setting.

Wanneer een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte is aangemeld bij Groenewald en Groenewald deze benodigde extra ondersteuning niet kan bieden, dan heeft Groenewald zorgplicht. In samenspraak met en via het ODC, dat deel uit maakt van het Samenwerkingsverband Westelijke Mijnstreek, wordt middels nader onderzoek, plaatsing binnen de regio gerealiseerd, aldus vastgelegd in het Ondersteuningsplan van het SWV.

Vooralsnog neemt Groenewald ook geen leerlingen aan met een LwoO, of PRO beschikking.

3.2.c aangemeld vanuit Voortgezet Onderwijs elders

Een aangemelde kandidaat wordt door een toelatingscommissie getoetst op basis van zowel schriftelijke als mondelinge informatie van de toeleverende school én een persoonlijk gesprek met de teamleiding met zowel kind als ouder(s). Indien nodig worden interne en/of externe specialisten ingeschakeld.

Ook hier geldt dezelfde procedure indien er sprake is van benodigde extra ondersteuning. (zie 3.2.b.)

3.2.d groepssamenstelling en docententeams

Groenewald kent geen teams die specifiek een deel van een afdeling, bijvoorbeeld het Havo, bepalen. Veel docenten zijn breed inzetbaar en Groenewald hanteert hierbij de filosofie “de juiste mens, op de juiste plaats”.

Alvorens een schooljaar start zijn er allerlei activiteiten die gericht zijn op de kwaliteiten van het komende schooljaar. Zo worden:

- klassen weloverwogen samengesteld, getracht de juiste mensen bijeen te zetten. Gekeken naar leerlingen die extra ondersteuning krijgen en dit laten meewegen bij de groepssamenstelling.
- klasgrootte wordt zoveel mogelijk beheerd, binnen de mogelijke kaders.
- het docententeam, dat geformeerd wordt rond een klas, een juist evenwicht te laten zijn in het licht van de wet Bio.

- de juiste mensen als mentor te laten zijn op elke groep/klas.

Op deze wijzen probeert Groenewald als organisatie haar pedagogisch-didactische kaders te stellen.

3.2.e ontwikkelingen en scholing

Een hedendaagse onderwijsinstelling is niet alleen een bedrijf waarin mensen kunnen en mogen leren, maar wil ook een lerende organisatie zijn. Dat houdt onder meer in dat er een continu proces van evaluatie & ontwikkeling plaatsvindt, om processen, medewerkers, resultaten en menswording van de leerlingen te optimaliseren, binnen de mogelijkheden van de instelling. De ontwikkeling van de werknemers zal niet alleen gericht zijn op meer kennis, maar ook op meer samen-sterk-staan zodat vroegtijdig gesignaleerd en gehandeld kan worden. Teamwork bepaalt herkenbaarheid, duidelijkheid en grenzen. En daarmee is het preventief en kwaliteit bepalend.

Groenewald kent geen aparte Vwo-, Havo-, of Vmbo-teams; Groenewald acteert als één team. Zonder dit los te laten, zal een ontwikkeling gericht zijn op: elke groep docenten rond een klas vormt een team, onder leiding van de mentor en de teamleider.

3.2.f belang van communicatie

Elke leerling een kans bieden, binnen de grenzen van de extra ondersteuning die Groenewald kan bieden, zonder daarbij reguliere onderwijsprocessen te forceren, houdt in dat alle betrokken partijen openhartig naar elkaar moeten zijn. Elkaar vertrouwen en open met elkaar communiceren, betekent elkaar begrijpen en mogelijkheden creëren om te werken met de extra ondersteuningsvraag binnen de Groenewald setting. Reeds bij het voortraject van de aanmelding zijn alle betrokken partijen duidelijk in hun communicatie; scheppen een duidelijk beeld van vraag voor extra ondersteuning, geven mogelijkheden én grenzen aan. De basisschool zorgt voor een compleet Onderwijskundig rapport (=OKR) en bijzonderheden die via derden (bv. Amacura, Amalexis) te berde zijn gebracht worden met elkaar gedeeld, mits ouders toestemming hebben gegeven om deze informatie te delen (AVG privacywetgeving). Ook handelingsplannen vanuit het PO worden vertaald naar het Voortgezet Onderwijs en geplaatst in een ontwikkelingsperspectief met haalbare doelen. Groenewald zorgt voor goed geïnformeerde mentoren en docententeams die ondersteund worden door de teamleiding en de Zorggroep. Het ontwikkelingsperspectief plan biedt plaats voor regelmatige evaluaties en bijstellingen, die in samenspraak met alle partijen, plaatsvinden. Extra ondersteuning impliceert ook een juiste overdracht van een compleet dossier, naar de volgende leerjaren, of naar andere onderwijssettings. Communicatie is een sleutelbegrip in het efficiënt en succesvol bieden van de extra ondersteuning!

4. INTERNE EN EXTERNE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR

De zorg, of in termen van Passend Onderwijs 'ondersteuning', die binnen Groenewald wordt geboden onderscheid twee vormen, te weten de interne ondersteuning en externe ondersteuning.

De visie die achter deze ondersteuning schuil gaat is dat voor iedere leerling, indien nodig, maatwerk geboden kan worden om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontplooiën.

4.1 Interne ondersteuning.

Mentor

Centraal binnen het interne systeem van ondersteuning staat in de eerste lijn de mentor. Hij/zij is het eerste aanspreekpunt voor ouders en leerlingen, stimuleert en controleert de ontwikkeling van de leerling, archiveert gegevens en draagt zorg voor de overdracht. De mentor kijkt altijd naar de werkelijkheid vanuit meerdere perspectieven, met name het perspectief van de leerling in relatie tot de groep, klas waarvan hij deel uit maakt.

Teamleiders

Omdat we streven naar een zo persoonlijk mogelijke benadering bestaat de school uit overzichtelijke en herkenbare 'leefgemeenschappen', die bijdragen aan een gevoel van veiligheid en geborgenheid. Deze gemeenschappen staan onder leiding van laagcoördinatoren. Hij/zij is, na de mentor, het aanspreekpunt voor de ouders. De laagcoördinator volgt de leerlingen op de voet en stelt zich op de hoogte van alle omstandigheden die een bijzondere zorg noodzakelijk kunnen maken. De laagcoördinator heeft regelmatig overleg met de mentor.

Uiteindelijk wil Groenewald, mede door middel van deze gekozen dagcoördinatie, laagdrempelig en open blijven voor iedereen die bij de school betrokken is.

Groenewald beschikt over vijf laagcoördinatoren.

Brugklassen en vwo-2: dhr. I. Heinemans (tevens teamleider)

vmbo-b/k-2 t/m -4: mevr. L. Vallen

vmbo-t-2 t/m -4: mevr. A. Juriën (tevens teamleider)

havo-2 t/m -5: dhr. P. Breed (tevens teamleider)

vwo-3 t/m -6: mevr. T. Bey

De teamleiders leggen verantwoording af aan de directie; zo is ook de directie direct betrokken bij een afdeling.

Naast het inschakelen van de zorggroep kan de laagcoördinator ook een beroep doen op de decanen, indien er vragen zijn m.b.t. loopbaanoriëntatie of in een vroegtijdig (preventief) stadium oriëntatie op een alternatieve leerroute nodig mocht zijn.

Wanneer een mentor en, de aan zijn mentorklas verbonden vakdocenten, niet of niet voldoende aan de ondersteuningsvraag van een mentor-leerling kunnen beantwoorden, wordt in overeenstemming met de teamleider, een beroep gedaan op de zorggroep. De

teamleider bespreekt de ondersteuningsvraag met de zorgcoördinator, waarna de mentor het betreffende formulier m.b.t. de ondersteuningsvraag invult en indient.

Zorggroep

De zorggroep van Groenewald, onder leiding van de zorgcoördinator, bestaat uit twee geledingen. Enerzijds vindt er (extra) ondersteuning plaats middels counseling voor leerlingen met een sociaal-emotionele ondersteuningsbehoefte. Anderzijds vindt er (extra) ondersteuning plaats vanuit de coachvoorziening voor leerlingen met een ondersteuningsvraag rondom schoolse vaardigheden, sociale vaardigheden en gedrag. Wanneer er voor leerlingen sprake is van speciale moeilijke situaties van persoonlijke aard, die het schoolse functioneren belemmeren kan er, vanuit een samenspraak tussen mentor, leerling, ouder(s), laagcoördinator en zorgcoördinator, een beroep worden gedaan op één van de counselors. Middels een gesprekkencyclus van vijf gesprekken wordt in kaart gebracht hoe de leerling ondersteund kan worden bij diens hulpvraag. Na deze vijf gesprekken wordt er pas op de plaats gemaakt en besproken of de ondersteuning toereikend was om te beantwoorden aan de hulpvraag of dat er nog meer ondersteuning nodig is. Indien de ondersteuning niet voldoende toereikend is gebleken, wordt er door betrokkenen een inschatting gemaakt of een voortzetting van counseling reëel is, of dat een extern hulpverleningstraject beter passend is.

Naast het voeren van counselinggesprekken, vervullen de counselors ook andere taken: zorg dragen voor testen (SAQI, PMTK-2, dyslexiescreening), ondersteunen van mentoren, verzorgen Rots en Watertraining, ondersteunen en uitvoeren van het dyslexie- en dyscalculiebeleid, verbinding vormen tussen eerste lijn en tweede lijn, organisatie van Zorg Advies Team (ZAT) en daarmee contact onderhouden met tweedelijns-zorg instanties. Binnen Groenewald zijn drie counselors werkzaam.

Vanuit de coachvoorziening vindt ondersteuning plaats van leerlingen, zowel individueel als in groepsverband, die tijdelijk (deels) niet aan het onderwijsproces kunnen deelnemen of die extra ondersteuning nodig hebben om op een adequate wijze hieraan deel te kunnen nemen. Doel van de ondersteuning in de coachvoorziening is dan ook om, na interventie, zo optimaal mogelijk onderdeel uit te maken van het reguliere onderwijsproces.

Sommige leerlingen hebben extra ondersteuning nodig bij het starten en afsluiten van de dag. Daarbij worden deze leerlingen ondersteund in het plannen van hun schoolse werkzaamheden, een vooruitblik op de dag, het checken van spullen (boeken, huiswerk, agendacontrole), het evalueren van de dag en vooruitblikken op de dag van morgen.

Kortom, leerlingen met een duidelijke behoefte aan structuur, planning en organisatie.

Daarnaast biedt de coachvoorziening ondersteuning voor de zogenaamde 'recidivisten' op gedragsmatig vlak. Gedragsregulatie en –verandering zijn dan uitgangspunt.

Ook voor leerlingen die kampen met faalangst of die sociaal vaardiger mogen worden kan de coachvoorziening een maatwerktraject aanbieden in groepsverband.

Voor een enkele leerling, die in pauzes overprikkeld raakt, kan de coachvoorziening een prikkelarme rustplek bieden. Tevens biedt de coachvoorziening een alternatief voor leerlingen die tijdelijk een andere plek nodig hebben omdat deelname aan een activiteit niet mogelijk is vanwege overprikkeling.

De coachvoorziening biedt ook mogelijkheden tot observatie wanneer er meer inzicht verkregen dient te worden in de ondersteuningsbehoefte van een leerling.

In alle gevallen geldt, dat er maatwerk geboden wordt, zowel individueel als in groepsverband. Doelstelling hierbij is dat we meer preventief zullen moeten werken om problemen of vastlopen op de langere termijn te voorkomen. In sommige gevallen ontkomt je er niet aan dat er curatief gewerkt moet worden, maar ook hierbij geldt dat er gestreefd wordt naar voorkoming van verdere escalaties, problemen en/of vastlopen op de langere termijn.

De coachvoorziening kan tevens een brug vormen voor leerlingen die gaan starten binnen de bovenschoolse voorziening Rebound of die vanuit de Rebound werken aan een terugkeer naar Groenewald.

Binnen Groenewald zijn vier coaches werkzaam.

Naast de inzet van de 'eigen' zorggroep kan Groenewald ook een beroep doen op een aantal externe specialisten (zie 4.2).

ZAT

Drie keer per schooljaar organiseert Groenewald een zitting van het Zorg Advies Team (ZAT). Het ZAT bestaat uit leden van de eigen zorggroep, de orthopedagoge (ODC), medewerker GGD, medewerker politie, schoolmaatschappelijk werk (Partners in Welzijn), medewerker Regionaal Bureau Leerplicht en de laagcoördinatoren van Groenewald. Het ZAT wordt voorgezeten door de zorgcoördinator.

Met ingang van schooljaar 2018-2019 wordt er, mede door de aanwezigheid van OPT's, voor een andere invulling van het ZAT gekozen. De bijeenkomsten zullen meer thematisch, a.d.h.v. maatschappelijke thema's, worden ingevuld waarbij expertise met elkaar wordt gedeeld.

4.2 Externe ondersteuning

ODC

Het Onderwijs Diensten Centrum (ODC) vormt een belangrijke schakel voor Groenewald bij het inschakelen van bovenschoolse of externe begeleiding voor leerlingen. Zoals al eerder genoemd is er op Groenewald, vanuit het ODC, een orthopedagoge op afroep werkzaam. Op haar wordt een beroep gedaan, wanneer er didactische- en/of psychodiagnostische onderzoeken gewenst zijn vanuit Groenewald en ouders. Uit dit onderzoek en advies kunnen handelingsadviezen voor Groenewald voortkomen. Dit geldt over het algemeen voor de meeste leerlingen die voor verder onderzoek worden aangemeld. In sommige gevallen wordt ouders geadviseerd om verder onderzoek te laten verrichten of wordt de school geadviseerd om de leerling aan te melden voor een bovenschoolse voorziening via een aanmelding bij de PCPO (Plaatsings Commissie Passend Onderwijs).

PCPO

De PCPO heeft als taak om bij een meervoudige ondersteuningsbehoefte van de jeugdige, nadat op Groenewald aan de basis en in de breedte alles in het werk is gesteld om een perspectief te creëren, zich te buigen over nieuwe mogelijkheden, c.q. maatwerkarrangementen die meer passend zijn voor de leerling. Voor leerlingen die zijn aangewezen op VSO cluster 3 of 4 onderwijs geeft de PCPO een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af.

Na bespreking in de PCPO wordt een onderwijsadvies op maat gegeven. Hierbij valt te denken aan:

- Tijdelijke plaatsing in een Bovenschoolse Tussen Voorziening (Rebound 3.0);
- Plaatsing in het reguliere VO (via de Permanente Commissie Leerlingzorg (PCL)) met een extra ondersteuningstraject;
- Aanmelding MBO (indien nodig met extra ondersteuning, via de PCL);
- Plaatsing VSO (Voortgezet Speciaal Onderwijs), cluster 3 of 4.

AB

De rol die de Ambulant Begeleider op Groenewald nu inneemt heeft een andere vorm aangenomen vergeleken met de jaren dat de Ambulant Begeleider als begeleider van de zogenaamde 'rugzakleerlingen' fungeerde.

Met ingang van schooljaar 2016-2017 is de Ambulant Begeleider vanuit het SWV gedetacheerd binnen Groenewald en maakt zij deel uit van ondersteuners binnen de coachvoorziening.

Externe instanties

Naast de eerder genoemde externe specialisten werkt Groenewald ook nog met enige regelmaat samen met een aantal andere externe instanties/specialisten, zoals Team Jeugd (gemeentes), Centrum Jeugd en Gezin (CJG), Partners in Welzijn (PIW), GGD, Politie, Regionaal Bureau Leerplicht (RBL), diverse GGZ instellingen (Zuyderland GGZ, Amacura, Lucertis, etc.) en andere externe hulpverleningsinstanties die bij een leerling van Groenewald betrokken zijn.

4.3 OPT

Groenewald heeft een ondersteuningspreventieteam o.l.v. de zorgcoördinator. De zorgcoördinator is in dienst van de school en coördineert de ondersteuning en ondersteuningsbehoeftes van leerlingen voor de school.

Het ondersteuningspreventieteam (OPT) bestaat minimaal uit:

- Zorgcoördinator
- Gedragswetenschapper van het Onderwijs Diensten Centrum (ODC).
- Medewerker vanuit het VSO; ambulant begeleider (AB)
- Een schoolmaatschappelijk werker
- Jeugdarts (schoolarts)
- Leerplichtambtenaar; regionaal bureau leerplicht (RBL)

De leden van het ondersteuningspreventieteam werken vooral actiegericht. Afhankelijk van de vraagstelling vindt er interdisciplinair overleg plaats. Afhankelijk van de vraag en aard van de problematiek, organiseert de zorgcoördinator een overleg met één of meerdere OPT-leden, ouders en leerling en eventueel extern betrokken hulpverlening. Een zo volledig

mogelijk beeld van de casuïstiek en onderlinge afstemming is essentieel in het kunnen bieden van een passend onderwijsaanbod.

Het OPT zal met name individuele casuïstiek bespreken, adviseren in deze, als mede ondersteuning (op adviesbasis) bieden bij het uitvoeren van extra onderwijsarrangementen (coaching en ondersteuning van docenten).

5. SPECIFIEKE ONDERSTEUNINGSPROCESSEN

Wanneer de basisondersteuning ontoereikend blijkt te zijn voor de specifieke onderwijsbehoefte van een leerling, bieden wij als school extra ondersteuning in de vorm van specifieke ondersteuningsprocessen. Deze ondersteuningsprocessen kennen een handelingsgerichte aanpak. Voorwaarde is dat deze extra ondersteuningsbehoefte het reguliere onderwijsproces niet verstoort.

De extra ondersteuning kent wel zijn grenzen. Naast de grenzen van de specifieke ondersteuningsprocessen zijn er ook algemene grenzen (zoals al eerder in hoofdstuk 3 beschreven).

Groenewald beschouwt elke leerling als een bijzonder individu en zo ook wordt de gevraagde extra ondersteuning per persoon gewogen. In alle gevallen geldt dat er maatwerk geboden wordt.

In principe kan iedere leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, met uitzondering van leerlingen met een LWOO- of PRO-indicatie, worden aangemeld op Groenewald. Preventief werken houdt in dezen in dat er bij de aannameprocedure van leerlingen vanuit het PO, maar ook bij zij-instromers, een gedegen dossieronderzoek en een goede overdracht plaatsvindt met de aanleverende school. Dit om te voorkomen dat er leerlingen worden aangenomen met een te complexe ondersteuningsbehoefte die niet het passende onderwijsaanbod kunnen krijgen op Groenewald.

In de regel geldt dan dat wij als school met de betrokken ouder(s) en leerling en extern betrokken partijen met elkaar in gesprek gaan om te bepalen wat deze extra ondersteuningsbehoefte van de desbetreffende leerling inhoudt en wat de mogelijkheden en onmogelijkheden binnen Groenewald zijn t.a.v. deze ondersteuningsbehoefte.

Met name de onmogelijkheden worden bepaald door de afwezigheid van faciliteiten (bv. toegankelijkheid paviljoen voor mindervaliden), de intensieve belastbaarheid (bv. één-op-één begeleiding) en/of specifieke expertise (bv. ergotherapeut).

Na aanname van een leerling zal er vanuit vakdocenten oog moeten zijn voor het vroegtijdig signaleren van opvallende zaken rondom gedrag, welbevinden, resultaten of verzuim. Mentor is in dezen de spil en zal bij zorgen rondom een leerling de schakel zijn tussen school en ouders. Ouders zullen in een vroegtijdig stadium betrokken moeten worden. Ouders zijn cruciaal en onmisbaar wanneer er veranderprocessen in gang moeten worden gezet; dit is een gedeelde verantwoordelijkheid.

In gesprek met leerling en ouders zal besproken moeten worden welke specifieke ondersteuningsbehoefte de leerling heeft en of deze past binnen de mogelijkheden die Groenewald kan bieden. Ook in dezen geldt dat binnen deze mogelijkheden maatwerk wordt geboden voor alle leerlingen, met of zonder diagnose.

Ten aanzien van de mogelijkheden en onmogelijkheden op Groenewald voor leerlingen met een diagnose of beperking wordt verwezen naar bijlage 2.

Elke leerling is uniek, hetgeen betekent dat elke specifieke ondersteuningsbehoefte ook uniek en afgestemd op het individu is. Dit houdt in dat er binnen de grenzen van de mogelijkheden op Groenewald diversiteit in maatwerk geboden wordt. Uniformiteit qua grenzen voor eenieder is een pré, echter qua invulling zal uniformiteit zijn doel voorbij streven.

Een sterke basis

Basisondersteuning in het schoolondersteuningsprofiel

In het schoolondersteuningsprofiel geven scholen aan welke basisondersteuning zij bieden. Hierover zijn in het SWV gezamenlijk afspraken gemaakt. Scholen kunnen op grond van de beschreven basisondersteuning leerlingen aannemen en onderwijs bieden, zonder daarvoor een beroep te hoeven doen op het ondersteuningsbudget van het samenwerkingsverband of direct gebruik te maken van de bovenschoolse ondersteuning zoals die binnen het SWV wordt aangeboden.

Belangrijke elementen die bijdragen aan een hoge kwaliteit van basisondersteuning zijn:

- competente docenten,
- een ondersteuningsstructuur die docenten en onderwijsondersteunend personeel in staat stelt elke leerling op het juiste moment de best passende ondersteuning te bieden,
- een (sociaal) veilig schoolklimaat,
- een toegankelijk schoolgebouw en aanpassingen in de ruimtelijke omgeving.

Competente docenten

Als het gaat om de bekwaamheidseisen (wet Bio) die aan de docenten in het voortgezet onderwijs worden gesteld, onderscheiden we een zevental competenties:

- interpersoonlijk competent,
- pedagogisch competent,
- vakinhoudelijk en didactisch competent,
- organisatorisch competent,
- competent in het samenwerken met collega's,
- competent in het samenwerken met de omgeving (waartoe allereerst de ouders behoren),
- competent in reflectie en ontwikkeling.

Deze zeven competenties dienen als referentiekader van handelen van de docent. In de context van passend onderwijs zijn de pedagogisch-didactische vaardigheden van groot belang. Hierbinnen onderscheiden we preventief werkende pedagogisch-didactische basisvaardigheden en licht curatieve interventies.

Ondersteuningsstructuur

Een hoge kwaliteit van de ondersteuningsstructuur levert een belangrijke bijdrage aan de realisatie van passend onderwijs en draagt er mede zorg voor dat elke leerling kan rekenen op de juiste ondersteuning op het juiste moment.

Binnen het vo onderscheiden we vijf niveaus van ondersteuning, waarvan niveau 1 t/m 3 worden uitgevoerd door en binnen de vo-scholen als onderdeel van de basisondersteuning. Niveau 4 is extra ondersteuning, gebruikmakend van expertise van externe partners.

Niveau 5 is plaatsing binnen vso.

Niveaus van ondersteuning: 1 t/m 4

Kader: leerling en ouder(s) zijn betrokken in alle niveaus

Binnen het SWV VO Westelijke Mijnstreek zijn leerling en ouders volwaardig gesprekspartner van scholen wanneer het gaat om de ontwikkeling van een leerling. School en ouders dragen elk vanuit hun eigen rol en kennis een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de leerling en worden hierop aangesproken.

Leerling

Iedere leerling is betrokken bij en medeverantwoordelijk voor zijn eigen ontwikkeling. We gaan uit van eigenaarschap van leerlingen. Dit doen we via gesprekken met leerlingen. We gebruiken hun kennis en informatie bij het (samen) bepalen van de na te streven doelen.

Ouders

Ouders zijn partner in van het onderwijsproces van hun zoon/dochter. We hebben vertrouwen in opvattingen en verwachtingen van de ouders. Medeverantwoordelijkheid van ouders is vanzelfsprekend, zowel het SWV als de school bieden hun toegang tot informatie en begeleiding bij de keuze en toewijzing van extra ondersteuning.

Niveau 1

De mentor is de spil in het onderwijsproces van de leerling. Hij staat dichtbij de leerling en ouders, volgt en stuurt het onderwijsproces en is de eerste die een mogelijke extra ondersteuningsbehoefte van de leerling signaleert. Ook signalen van vakdocenten kunnen bij de mentor komen. In een vroeg stadium zullen mentoren en docenten zelf preventieve of licht curatieve interventies uitvoeren.

Niveau 2

Wanneer de interventies van mentoren en docenten onvoldoende effect hebben, volgt overleg in het team en met professionals binnen de school (zoals bijvoorbeeld leerlingbegeleider, teamleider). Gezamenlijk wordt er gezocht naar een aanpak die werkt en past bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Er kan een start gemaakt worden met het opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Hierin worden interventies, doelen en evaluaties beschreven.

Niveau 3

Wanneer ook de gezamenlijke aanpak onvoldoende werkt, wordt de zorgcoördinator ingeschakeld. De zorgcoördinator kan vervolgens de leden van het ondersteuningspreventieteam (OPT) consulteren of een multidisciplinair overleg met OPT leden organiseren. Elke school of scholengroep heeft een OPT dat bestaat uit de zorgcoördinator, een medewerker vanuit het vso (AB), een gedragswetenschapper van het Onderwijsdienstencentrum (ODC), een maatschappelijk werker, een jeugdarts en een leerplichtambtenaar. Alle OPT-leden werken op flexibele basis in en voor de school. Het overleg met OPT-leden kan afhankelijk van de vraagstelling in wisselende samenstelling plaatsvinden.

Niveau 1 en 2 zijn doorlopen wanneer er een overleg met OPT-leden, ouders en leerling plaatsvindt, handelingsgerichte afspraken worden in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) vastgelegd.

Er zijn verschillende interventiemogelijkheden waarvoor gekozen kan worden. Behalve inzet van een of meer OPT-leden kan er een maatwerktraject gestart worden voor een leerling

of kan de interne tussenvoorziening (ITV) voor korte of langere tijd ingezet worden als middel.

Niveau 4

Naast deskundigen in school zijn er ketenpartners die geconsulteerd of ingeschakeld kunnen worden. De zorgcoördinator initieert een multi-disciplinair overleg met deze externe deskundigen of onderzoekt of een ketenpartner iets kan betekenen voor de leerling. Wanneer de ondersteuningsroute binnen school is doorlopen, alle mogelijke deskundigen zijn ingezet en de school is nog steeds handelingsverlegen, kan er bovenschoolse ondersteuning aangevraagd worden: het arrangement Rebound 3.0. Ook kan er een aanvraag voor VSO worden gedaan.

Arrangement Rebound 3.0

De Rebound 3.0 is een tijdelijke bovenschoolse voorziening voor leerlingen waarvan verwacht wordt dat ze na een kortdurende interventie buiten school in staat zullen zijn hun schoolcarrière binnen het regulier onderwijs succesvol te vervolgen en af te maken. De school kan een Rebound 3.0-plaatsing aanvragen.

Niveau 5: VSO

Wanneer de ondersteuningsbehoefte van een leerling de mogelijkheden van een vo-school overvraagt, kan er een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden aangevraagd voor het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Uitgangspunt voor speciale ondersteuning is de ondersteuningsbehoefte van een leerling en de vraag waar deze leerling het best passende aanbod kan krijgen. Als het om speciale ondersteuning gaat, betreft het leerlingen die een complexe ondersteuningsvraag hebben die binnen een reguliere setting niet beantwoord kan worden.

In de Westelijke Mijnstreek beschikken we over twee scholen voor vso: een school voor leerlingen met ernstige problemen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedragsproblemen en een school voor leerlingen die zeer moeilijk leren en leerlingen met een ernstig meervoudige beperking (EMB).

Naast deze scholen zijn er vso-scholen buiten ons SWV die via de opting-in constructie aangesloten zijn en zorgen voor een dekkend aanbod voor leerlingen waarvoor in de eigen regio geen onderwijsvoorziening is. De verbinding met scholen voor vso-leerlingen met een visuele beperking (cluster 1) en spraak-, taal- en/of gehoorproblemen (cluster 2) is separaat gelegd. De expertise van deze scholen is van groot belang bij de verdere ontwikkeling van een dekkend en passend aanbod.

Bijlage 2 SPECIFIEKE ONDERSTEUNINGSPROCESSEN

Visuele beperkingen

Een leerling die zich de ziende wereld niet (volledig) eigen kan maken, maar die sociaal-emotioneel sterk genoeg is om zich in een drukke onderwijsinstelling te oriënteren en staande weet te houden kan in principe leerling van Groenewald zijn.

Faciliteiten

Een leerling met een visuele beperking kan gebruik maken van technische middelen ter ondersteuning van zijn beperking. Hierbij valt te denken aan laptopgebruik voorzien van braillekeyboard, handloepen, loeplampen, telescoopbrillen en loepbrillen. Deze technische middelen worden niet door Groenewald verstrekt en dienen daarom door ouders te worden aangeschaft, indien noodzakelijk of gewenst. Wel bestaat de mogelijkheid binnen Groenewald om gebruik te maken van spraaksoftware voor gesproken boeken (Claro-Read). Indien er sprake is van afhankelijkheid van een blindengeleidenhond dan is Groenewald geen optie.

Gesproken boeken worden via het boekenfonds van Groenewald verstrekt.

Naast deze technische ondersteuning biedt Groenewald ook nog extra ondersteuning in de vorm van: de toegankelijkheid van het gebouw, regelmaat van lessen, gelegenheid tot tijdsverlenging bij toetsen en examens, de mogelijkheid om de coachruimte te pauzeren (als de overvloed aan geluid tijdens pauzes leidt tot desoriëntatie).

19

Auditieve beperkingen

Een leerling die zich de wereld van geluid niet (volledig) eigen kan maken, maar die sociaal-emotioneel sterk genoeg is om zich in een drukke onderwijsinstelling te oriënteren en staande weet te houden kan in principe leerling van Groenewald zijn.

Faciliteiten

Een leerling met een auditieve beperking kan gebruik maken van technische middelen ter ondersteuning van zijn beperking. Hierbij valt te denken aan alle mogelijke vormen van geluidsoverdrachtsystemen. Deze technische middelen worden niet door Groenewald verstrekt en dienen daarom door ouders te worden aangeschaft, indien noodzakelijk of gewenst.

De lokalen op Groenewald zijn niet voorzien van een ringleiding.

Het gebouw is overzichtelijk voor een leerling met een auditieve beperking. Er is een duidelijke bewegwijzering en er wordt gebruik gemaakt van pictogrammen.

Communicatieve beperkingen

Een leerling die zich de wereld van communicatie niet (volledig) eigen kan maken, maar die sociaal-emotioneel sterk genoeg is om zich in een drukke onderwijsinstelling te oriënteren en staande weet te houden kan in principe leerling van Groenewald zijn.

Faciliteiten

Voor leerlingen met een communicatieve beperking zijn er geen speciale faciliteiten op Groenewald. Het succesvol doorlopen van een schoolloopbaan voor een leerling met deze beperking die extra ondersteuning vraagt, zal voornamelijk afhankelijk zijn van het sociaal pedagogische klimaat in de groep c.q. klas en de docentvaardigheden.

Indien er als gevolg van de communicatieve beperking problemen ontwikkelen in de vorm van faalangst, onzekerheid, e.d., dan biedt Groenewald de mogelijkheid tot deelname aan een faalangsttraining of sova-training welke vanuit de coachvoorziening aangeboden worden. Verder bestaat er ook de mogelijkheid om deel te nemen aan sova-trainingen die worden verzorgd door een externe partner (PIW).

NT2

Leerlingen die minder dan 6 jaar onderwijs hebben genoten in Nederland, hebben de NT2-status. Op het Groenewald zetten wij ons in om leerlingen met Nederlands als tweede taal zo goed mogelijk te begeleiden. Het doel is dat zij de taal zo leren beheersen, dat zij kunnen functioneren op hun eigen cognitieve niveau. Dit doen we door faciliteiten toe te kennen en door extra begeleiding te geven. De begeleiding van deze leerlingen is gericht op het zelfstandig kunnen benutten van hun capaciteiten.

Faciliteiten

Leerlingen die minder dan zes jaar in Nederland onderwijs hebben genoten, hebben recht op extra hulp van de remedial teacher. De leerling krijgt wekelijks een lesuur begeleiding voor de periode van maximaal acht kwartalen of tot het moment dat de leerling zes jaar onderwijs heeft genoten in Nederland.

De leerling heeft recht op extra tijd gedurende de periode dat de leerling minder dan zes jaar onderwijs heeft genoten in Nederland. Indien extra tijd niet mogelijk is, dienen er opdrachten weggelaten te worden. De extra tijd is gelijk aan de extra tijd die dyslectische leerlingen krijgen; 20% extra tijd of vooraf wordt aangegeven welke opgaven weggelaten worden. Gebruik woordenboek moedertaal/NL of NL/moedertaal.

De leerling heeft recht op het gebruik van een woordenboek gedurende de periode dat de leerling minder dan zes jaar onderwijs heeft genoten in Nederland. Het woordenboek mag gebruikt worden tijdens lessen, toetsen, schoolexamens en het centraal eindexamen. De leerling is zelf verantwoordelijk voor de aanschaf en het meebrengen van dit woordenboek.

Lichamelijke beperkingen

In principe hoeft een lichamelijke beperking geen belemmering te vormen voor een leerling om onderwijs te kunnen volgen op Groenewald. Het zelfstandig, met of zonder hulpmiddelen, kunnen bewegen door het gebouw is hierbij wel van essentieel belang.

Faciliteiten

Een leerling met een lichamelijke beperking kan gebruik maken van hulpmiddelen ter ondersteuning van zijn beperking. Denk daarbij aan een rolstoel of krukken, maar ook aan speciale apparatuur die nodig is om het functioneren te vergemakkelijken, zoals laptopgebruik, communicatiesystemen en aangepaste bedieningssystemen. Deze ondersteunende middelen worden niet door Groenewald verstrekt en dienen daarom door ouders te worden aangeschaft, indien noodzakelijk of gewenst.

Het hoofdgebouw van Groenewald is goed toegankelijk voor leerlingen in een rolstoel. Het gebouw beschikt over een lift, waardoor alle vleugels van het gebouw bereikbaar zijn voor leerlingen in een rolstoel. Een uitzondering hierop vormt het noodgebouw (paviljoen). Dit is niet bereikbaar voor leerlingen in een rolstoel. In voorhanden gevallen wordt bij het maken van de lesroosters hiermee rekening gehouden.

Het hoofdgebouw kent een ruime indeling met brede gangen en alle klaslokalen zijn drempelloos toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke beperking.

Ondanks dat het gebouw beschikt over een lift, ruime indeling en drempelloze klaslokalen is het niet mogelijk om leerlingen die vanwege hun beperking afhankelijk zijn van een bed toe te laten op Groenewald.

Ondersteuning bij ADL verrichtingen is op Groenewald enkel mogelijk indien de ondersteuning door ouders zelf wordt geregeld (arrangement gemeente). Er is op Groenewald een ruim invalidentoilet met aankleedtafel en douche.

Indien de lichamelijke beperking inhoudt dat er ook sprake is van medicatiegebruik, dan moeten de wettelijke vertegenwoordiger(s) schriftelijk opschorting van het bestuurlijk LVO-protocol aanvragen, zodat personeel actief kan zijn in de verstrekking van de medicijnen.

Psychiatrische problemen – ADHD

Een leerling die grote concentratieproblemen ervaart, snel afgeleid raakt en/of druk, impulsief gedrag vertoont kan, ondanks deze problemen en gedragingen, een leerling van Groenewald zijn. Voorwaarde is dat er bij aanmelding melding wordt gemaakt door ouder(s) van de aanwezige belemmeringen bij hun kind (meldplicht ouders). De aard (zwaarte) van de problematiek wordt besproken en gewogen door de toelatingscommissie, met mogelijke advisering door het Ondersteunings Preventie Team (OPT).

Een andere voorwaarde die gesteld wordt bij een positieve toelating tot Groenewald, is dat er een ontwikkelingsperspectief gecreëerd wordt voor de leerling in kwestie indien er extra ondersteuning is gewenst.

Faciliteiten

Het onderwijzend, maar ook onderwijsondersteunend, personeel van Groenewald, heeft in de loop der jaren de nodige ervaring mogen opdoen in het werken met leerlingen met AD(H)D of anderzijds concentratieproblemen of druk, impulsief gedrag. Kennis en expertise is derhalve in huis.

Klassen worden weloverwogen samengesteld, daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar het aantal leerlingen dat extra ondersteuning krijgt. Groepssamenstelling en –grootte worden daarbij, voor zover binnen de kaders mogelijk, bekeken en gewogen.

Groenewald biedt een leerling die vanwege zijn belemmeringen op een dusdanige manier het onderwijsproces verstoort de mogelijkheid tot een time-out op de gang of een individuele werkplek op de gang. Doel van een korte time-out is de mogelijkheid tot ontlading en herpakken van rust en de concentratie.

Om motorische onrust te kunnen onderdrukken bestaat er de mogelijkheid tot aanschaf van een zogenaamde 'Tangle'. Deze wordt door Groenewald verstrekt en is voor rekening van de ouder(s)/leerling.

Inzet van gedragskaarten, gedragsschriftjes en handelingsplannen vanuit een oplossingsgerichte methodiek (uitgaande van de sterke kanten van een leerling) behoren tot mogelijke extra ondersteuningsinstrumenten.

Extra ondersteuning in de vorm van leren 'leren', structureren, plannen, organiseren en leren omgaan met impulsiviteit (stop-denk-doe) kan vanuit de coachvoorziening geboden worden.

Psychiatrische problemen – ASS

Een leerling met een stoornis binnen het Autisme Spectrum kan een leerling van Groenewald zijn. Voorwaarde is dat er bij aanmelding melding wordt gemaakt door ouder(s) van de aanwezige belemmeringen bij hun kind (meldplicht ouders). De aard (zwaarte) van de problematiek wordt besproken en gewogen door de toelatingscommissie, met mogelijke advisering door het ondersteuningspreventie-team (OPT).

Een andere voorwaarde die gesteld wordt bij een positieve toelating tot Groenewald, is dat er een ontwikkelingsperspectief gecreëerd wordt voor de leerling in kwestie indien extra ondersteuning is gewenst.

Faciliteiten

Wanneer een leerling met een Autisme Spectrum Stoornis (ASS) extra ondersteuning behoeft, kan Groenewald een beroep doen op het Samenwerkingsverband m.b.t. financiële ondersteuning. Deze kan ingezet worden om een mentor te faciliteren in tijd voor de begeleiding van een leerling met ASS-problematiek. Daarnaast beschikt Groenewald over een zorggroep, waarvan de leden meer dan voldoende ervaring hebben in het begeleiden van leerlingen met ASS-problematiek.

Groenewald biedt een leerling met ASS-problematiek de mogelijkheid tot time-out (in de coachvoorziening), wanneer interne onrust zijn/haar leerproces tijdelijk belemmeren.

Extra ondersteuning in de vorm van leren 'leren', structureren, plannen, organiseren en sociale vaardigheden kan vanuit de coachvoorziening geboden worden.

Psychiatrische problemen – Angst/depressie

Een leerling met een vorm van angst of depressieve klachten kan een leerling van Groenewald zijn. Vormen van angst (zoals bijvoorbeeld agorafobie) die de leerling stelselmatig belemmeren om de weg naar school te maken vormen hierop een uitzondering. Deze leerling mist daardoor te veel lesstof, wat een belemmering voor het succesvol doorlopen van zijn/haar schoolloopbaan kan vormen.

Faciliteiten

Voor alle leerlingen op Groenewald is hun mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor heeft o.a. een signalerende functie. Korte communicatielijnen met ouders, teamleiding en leden van het zorgteam zijn van essentieel belang wanneer een leerling kampt met angst- of depressieve klachten.

Voor leerlingen met angst- of depressieve klachten bestaat de mogelijkheid tot counseling. Daarnaast wordt er jaarlijks op Groenewald een faalangst-training voor brugklasleerlingen georganiseerd.

Leerlingen uit andere lagen met faalangst kunnen een individueel counselingstraject doorlopen of deelnemen aan een faalangsttraining vanuit de coachvoorziening.

Is er sprake van een externe begeleider zal goede afstemming tussen begeleiding vanuit school en de externe begeleiding plaatsvinden, zodat implementeren van handelingsadviezen in het handelingsplan, zorgt voor een realistisch ontwikkelingsperspectief.

Gedragsproblemen

Een leerling met gedragsproblemen, zij het externaliserend dan wel internaliserend, kan een leerling van Groenewald zijn. Zowel leerlingen met geïndiceerde gedragsproblemen als ook leerlingen die niet-geïndiceerde gedragsproblemen vertonen ontvangen van meet af aan extra ondersteuning. Aan deze extra ondersteuning zijn bepaalde rechten verbonden maar ook zeker bepaalde plichten. Het ontwikkelingsperspectief plan beschrijft deze rechten en plichten. Er worden zeer concrete afspraken gemaakt, rondom de grenzen van het gedrag, die ook nageleefd dienen te worden.

Faciliteiten

De leerling moet de mogelijkheid krijgen om even stoom af te kunnen blazen om vervolgens weer terug te kunnen keren naar de lessituatie. Deze time-out wordt georganiseerd door de teamleider en wordt uitgevoerd in de coachvoorziening.

Relatieherstel is essentieel voor leerlingen met gedragsproblemen. Het niet herstellen van de relatie leidt er toe dat de leerling in een neerwaartse spiraal terecht komt, met alle gevolgen van dien. Gedragsveranderingen kunnen alleen worden bewerkstelligd als ook de leerling het idee heeft dat hij/zij een nieuwe kans krijgt.

Indien er sprake is van fysieke of verbale agressie jegens medeleerlingen en/of personeel wordt overgegaan tot een time-out thuis. Recidive zal uiteindelijk leiden tot schorsing en verwijdering van school.

Leerproblemen – Dyslexie

Een leerling met dyslexie kan een leerling van Groenewald zijn. Groenewald maakt in principe geen onderscheid wat betreft de zwaarte van de dyslexie, zo lang dit geen belemmering vormt (met de voorhanden zijnde extra ondersteuning) voor het succesvol volgen van de les situaties en schoolloopbaan.

Faciliteiten

Groenewald hanteert een dyslexiebeleid. Voor een gedetailleerde beschrijving verwijzen wij naar de schoolgids.

Het dyslexiebeleid beschrijft een aantal hulpmiddelen en compenserende maatregelen (m.n. wat betreft de talen) die als extra ondersteuning kunnen dienen voor een leerling met dyslexie. Voorwaarde om in aanmerking te komen voor deze extra ondersteuning is, dat er een kopie van de officiële dyslexieverklaring op school aanwezig is. Welke hulpmiddelen er vervolgens ingezet kunnen worden gebeurt altijd in overleg met de contactpersoon dyslexie. Toegestane hulpmiddelen zijn: laptop/notebook, spraaksoftware (Clareo) en gesproken boeken. Alle laptops en pc's binnen Groenewald zijn voorzien van Clareo. Installatie op eigen laptop van een leerling wordt door Groenewald verzorgd. De aanvraag van gesproken boeken geschiedt via de contactpersoon dyslexie.

Een leerling met dyslexie krijgt een dyslexiepas verstrekt, welke recht geeft op tijdverlenging bij toetsen en examens. De leerling dient deze pas voor aanvang van elke toets zichtbaar op de hoek van zijn bankje neer te leggen.

Leerproblemen – Dyscalculie

Een leerling met dyscalculie kan een leerling van Groenewald zijn. Groenewald maakt in principe geen onderscheid wat betreft de zwaarte van de dyscalculie, zo lang dit geen belemmering vormt (met de voorhanden zijnde extra ondersteuning) voor het succesvol volgen van de les situaties en schoolloopbaan.

24

Faciliteiten

Leerlingen met dyscalculie ontvangen via school een dyscalculiepasje. De kleur van dit pasje wijkt af van die van het dyslexiepasje.

De betreffende leerlingen ontvangen via school een geplastificeerde rekenkaart. De door school aangeleverde rekenkaart en een gewoon rekenapparaat mogen bij alle vakken worden gebruikt. De leerling is zelf verantwoordelijk voor het meenemen van de rekenkaart. Het gebruik van kladpapier is toegestaan.

Het dyscalculiepasje geeft recht op tijdsduurverlenging bij toetsen waar rekenen een onderdeel van is, ook al komt er maar één rekensom in de toets voor. De tijdsduurverlenging geldt **niet** voor teksten.

Leerproblemen – Non-verbale leerstoornis (NLD)

Een leerling met NLD kan een leerling van Groenewald zijn. Voorwaarde is dat er bij aanmelding melding wordt gemaakt door ouder(s) van de aanwezige belemmering bij hun kind (meldplicht ouders). De aard (zwaarte) van de problematiek wordt besproken en gewogen door de toelatingscommissie, met mogelijke advisering door het Ondersteunings Preventie Team (OPT).

Een andere voorwaarde die gesteld wordt bij een positieve toelating tot Groenewald, is dat er een ontwikkelingsperspectief gecreëerd wordt voor de leerling in kwestie indien extra ondersteuning is gewenst.

Faciliteiten

Een leerling met NLD mag gebruik maken van een laptop, wanneer zijn/haar fijne motoriek (handschrift) een belemmering vormt.

Voor een leerling met NLD die in sociaal-emotioneel opzicht extra ondersteuning behoeft, bestaat de mogelijkheid tot counseling.

Hoogbegaafdheid

Een leerling met hoogbegaafdheid kan een leerling van Groenewald zijn. Voorwaarde is dat er bij aanmelding melding wordt gemaakt door ouder(s) van het feit dat hun kind hoogbegaafd is (kopie van het onderzoeksverslag dient aanwezig te zijn op school) (meldplicht ouders).

Faciliteiten

Een leerling met hoogbegaafdheid wordt in eerste instantie gecoacht door zijn mentor eventueel ondersteund vanuit de zorggroep. Planning en ondersteuning bij structureren zal veelal plaats moeten vinden, waarbij een duidelijke regelmaat in acht wordt genomen. Het 'uit de drukte' mogen gaan, kan worden aangeboden. De extra ondersteuning is ook hier maatwerk en kan geboden worden vanuit de coachvoorziening.

Maatschappelijke problemen

Een leerling met sociaal-emotionele problemen kan een leerling van Groenewald zijn, mits hij/zij sterk genoeg is om zich in een drukke onderwijsinstelling te oriënteren en staande weet te houden. Indien deze problemen bekend zijn bij ouder(s), dienen deze kenbaar gemaakt te worden op school, zodat wij vanuit een preventief kader met de betreffende leerling aan de slag kunnen.

Faciliteiten

Groenewald biedt een sova-training aan, vanuit de coachvoorziening, voor leerlingen die in sociaal opzicht moeite hebben met het leggen en onderhouden van contacten, onvoldoende weerbaar/assertief zijn, laag zelfvertrouwen en/of laag zelfbeeld hebben.

Bovengenoemde kenmerken, maar ook rouwverwerking en faalangst kunnen ook in een één-op-één traject, middels counseling worden begeleid.

Daarnaast biedt Groenewald een faalangsttraining aan voor brugklasleerlingen. Deze training wordt verzorgd door medewerkers van Partners in Welzijn.

Voor leerlingen uit andere leerjaren bestaat de mogelijkheid om een faalangsttraining te volgen die vanuit de coachvoorziening aangeboden kan worden.

BIJLAGE 3 AANDACHTSPUNTEN; AMBITIES

Met ingang van schooljaar 2016-2017 is de coachvoorziening een begrip en vorm van extra ondersteuning binnen Groenewald. De coachvoorziening is haast niet meer weg te denken uit de ondersteuningsstructuur van Groenewald. Een aandachtspunt voor de komende periode zal zijn om de coachende rol naar mentoren en vakdocenten meer gestalte te geven. Dit ook in samenspraak met de overige leden van de zorggroep. Hoe kunnen we docenten nog meer ondersteunen in de omgang met leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte? Hoe zorgen we voor een meer eenduidige uitvoering van de extra ondersteuning in de klas, rekening houdende met de diversiteit qua docenten?

Een ander aandachtspunt voor de komende periode is om de niveaus van ondersteuning nog meer in te bedden in de organisatie. Met name als het gaat om de registratie van stappen die binnen ondersteuningsniveau 1 en 2 zijn ondernomen. In de praktijk wordt er veel werk verricht binnen ondersteuningsniveau 1 en 2, echter is dit niet altijd terug te vinden in de registratie. Het proces van afspraken maken met leerlingen rondom ondersteuning en deze evalueren en bijstellen dient vastgelegd te worden om inzichtelijk te maken welke ondersteuning er vanuit Groenewald in alle ondersteuningsniveaus is geboden. Daarmee samenhangend is de vraag in hoeverre het voor alle mentoren duidelijk is wat er van hen wordt verwacht m.b.t. het bieden van ondersteuning in niveau 1 en 2. Het organiseren van bijeenkomsten rondom dit thema behoort tot de aandachtspunten voor de komende periode. Duidelijkheid, verwachtingen en bewustwording zijn hierbij essentieel.

Om te voorkomen dat er hiaten in de niveaus van ondersteuning ontstaan zal er nog meer bewustwording moeten worden gecreëerd rondom de routes van aanmelding voor extra ondersteuning (counseling en/of coachvoorziening). Ad-hoc inzet van extra ondersteuning is in sommige gevallen mogelijk, indien de noodzaak zo hoog is, dat er meteen gespecialiseerde ondersteuning nodig is. Echter is het wel van belang dat deze ad-hoc inzet eerder uitzondering dan regel is en blijft.

Een ambitie is om ouders meer te betrekken bij de uitvoering van ondersteuningstrajecten. Ouders zijn al gesprekspartner, maar kunnen een grotere rol vervullen door samen met school de gezamenlijke verantwoordelijkheid te dragen voor de uitvoering van de ondersteuning. De leerling is verantwoordelijk voor zijn eigen leerproces. Indien hij/zij hierin dreigt vast te lopen is het een gezamenlijke taak van ouders en school om hem/haar hierin de juiste ondersteuning te bieden die goed op elkaar is afgestemd.

BIJLAGE 4 BEGRIPPENLIJST

Arrangement	<p>Extra zorg op maat, met inzet van bovenschoolse voorzieningen, expertise en financiën. Een arrangement kan variëren van licht curatief en tijdelijk van aard tot intensief en langdurend of structureel van aard.</p> <p>Een onderwijszorgarrangement beperkt zich tot het domein van het onderwijs.</p> <p>Een onderwijs- en zorgarrangement betreft altijd een samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.</p>
Basisondersteuning	<p>Het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de onderwijszorgstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.</p>
Basiskwaliteit	<p>Inspectienorm: leerprestaties (primair onderwijs) en opbrengsten (voortgezet onderwijs) zijn ten minste voldoende en het onderwijsleerproces of de zorg en begeleiding voldoen aan de kwaliteitsgebieden en standaarden van het toezichtskader.</p>
Clusterindeling speciaal onderwijs	<p>Cluster 1: Visueel gehandicapte kinderen.</p> <p>Cluster 2: Auditief en communicatief gehandicapte kinderen, dove kinderen, slechthorende kinderen, kinderen met ernstige spraakproblemen.</p> <p>Cluster 3: Lichamelijk gehandicapte kinderen, verstandelijk en meervoudig gehandicapte kinderen, langdurig zieke kinderen.</p> <p>Cluster 4: Kinderen met ernstige gedragsproblemen.</p>
Extra zorg	<p>Alle vormen van onderwijszorg die de basisondersteuning overstijgen.</p> <p>Binnen 'extra ondersteuning' kunnen verschillende typeringen voor het aanbod worden gebruikt, zoals breedte- en diepteondersteuning of een indeling in zorgzwaartes.</p>
Onderwijszorg-profiel	<p>De door het samenwerkingsverband vastgestelde omschrijving van de basisondersteuning en de eventuele extra ondersteuning die een individuele school biedt.</p>
Onderwijszorgplan	<p>Beleidsdocument van het samenwerkingsverband dat laat zien op welke wijze een dekkend aanbod van onderwijszorg in de regio wordt gerealiseerd. In het onderwijszorgplan zijn ten minste de onderwijszorgprofielen van de scholen opgenomen en het door het samenwerkingsverband vastgestelde (ambitie)niveau van basisondersteuning dat voor alle scholen geldt.</p>

Referentiekader	Het geheel van werkwijzen en afspraken waarnaar schoolbesturen en samenwerkingsverbanden zich richten bij de vormgeving van de zorgplicht passend onderwijs.
Zorgplicht	Het geheel van maatregelen dat betrekking heeft op de onderwijszorg van zittende en nieuwe leerlingen (inclusief aanmelding, inschrijving en toelating).

BIJLAGE 5 AFKORTINGEN

AB	Ambulante begeleiding
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
ITV	Interne Tussen Voorziening (coachvoorziening Groenewald)
LWOO	Leerweg ondersteunend Onderwijs
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
OCW	Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODC	Onderwijs Diensten Centrum
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OPP	Ontwikkelings Perspectief Plan
OPT	Ondersteunings Preventie Team
PCL	Permanente Commissie Leerlingzorg
PCPO	Plaatsings Commissie Passend Onderwijs
PGB	Persoonsgebonden budget
PO	Primair onderwijs
PrO	Praktijkonderwijs
S(B)AO	Speciaal basisonderwijs
SO	Speciaal onderwijs
SOP	School Ondersteunings Profiel
SWV	Samenwerkingsverband
VO	Voortgezet onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
ZAT	Zorg- en adviesteam